

Виходить двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволений: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 11. März 1948

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypotheken-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8 НМ. Часопис висила-
ється після одержання грошей.

Українські Вісті

Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 758
- AG 383.7 - GEC-AGO - 11. März 1947
Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Im Monat RM 8,—
einschl. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im Voraus zahlbar.

Субота, 24. квітня, 1948 р. — Число 34 (186) Рік IV

Samstag, 24. April 1948 — Nr. 34 (186) Jahrgang IV

Болгарсько-чехо-словацький пакт

ПРАГА (Ндф). 21 квітня. Цього тижня Болгарія й Чехо-Словаччина підпишуть у Празі пакт про дружбу і взаємодопомогу. Від імені болгарської урядової делегації пакт підпише болгарський прем'єр-міністр Дімітров.

Люксембург зрікається нейтральності

ЛЮКСЕМБУРГ (БЦ). 20 квітня. Люксембурзька палата депутатів змінила статтю І люксембурзької конституції. З дотеперішнього тексту виражено слова, що Люксембург становить собою „завжди нейтральну“ державу. Ця стаття тепер звучить так: „Великокнязівство є вільною, незалежною і неподільною державою.“ Таке рішення ухвалено 41 голосом проти трьох.

Пропозиція радника де Голя

МАРСЕЛЬ (ДПД-Ройтер). На національному Конгресі „Об'єднання французького народу“ підпідписав радник генерала де Голя Гастон Палевський вимагав утворення західного Антикомінформу, до послуг якого треба побудувати спеціальну радіостанцію. Ця організація мала б називатись „Librinform“ і дала б змогу політичним емігрантам з країн по той бік залізної заслони висловлювати свої погляди і шляхом нецензурованих радіотрансляцій інформувати своїх земляків про взаємини на Заході.

Міжамериканський комітет оборони

БОГОТА (Дена-Ройтер). 20 квітня. Панамериканська конференція ухвалила утворити радничий міжамериканський комітет оборони, що складатиметься з високих військових армій, повітряних збройних сил і морських флотів американських республік. Комітет складатиметься для нарад лише на випадок збройного нападу на будь-яку з американських республік або ж на домагання двох третин держав-підписників.

Військовий комітет Західно-європейського союзу

ПАРИЖ (АП). 20 квітня. Міністри закордонних справ п'ятих західних держав, учасників підписаного минулого місяця Брюссельського пакту, утворили „інтернаціональний кабінет“, що має здійснювати політичні та економічні умови Західно-європейського союзу. Консультативна Рада, що складається з п'ятих міністрів закордонних справ, збиратиметься щонайменше один раз на три місяці. Її засідання відбуватимуться по черзі в кожній столиці. Виконний орган Консультативної Ради, що носить назву „Постійного органу Ради“ складається з дипломатичних представників Франції, Бельгії, Голландії і Люксембургу, акредитованих у Лондоні, та одного представника британського міністерства закордон-

Італійський народ вибрав свободу

Перемога християнських демократів над комуністичним народним фронтом — Ознаки розколу народнього фронту — Новий кабінет буде без комуністів?

РИМ (АП). 20 квітня. Вибори в Італії до сенату і палати депутатів, що відбувалися в неділю і понеділок, проходили загалом спокійно. Ще в неділю віддали свої голоси приблизно 80% з загального числа 29 мільйонів виборців. У понеділок, після закінчення виборів виявилось, що цього разу участь в голосуванні була ще більша, ніж під час народнього референдуму з приводу монархії або республіки в червні 1946 р., тобто більша, ніж 89,2%.

У північно-італійських промислових містах участь населення у виборах була активніша, ніж на півдні. Остаточні офіційні наслідки виборів до сенату оголосять у середу, а до палати депутатів — у вівторок. Але вже й тепер виявляється, як це також подало до відома міністерство внутрішніх справ, що всюди перемогли християнські демократи. В більшості виборчих районів вони здобули понад 50% голосів. За велику несподіванку треба вважати перемогу, що її зробив де Гаспері і його партія у великих містах півночі, що їх досі вважали за фортеці комунізму. Тільки в Болонії, що відома під назвою „італійського Кремля“, народній фронт (комуністи і соціалісти Ненні) стоїть на першому місці. Але через те, що християнські демократи здобули велику кількість голосів, то і в цьому виборчому районі перемогла антикомуністична більшість. У Флоренції, що її самі комуністи вважають за своє найбільше

організоване місто, християнські демократи здобули незначну більшість. Так само з півдня Італії повідомляють про перемогу християнських демократів.

Згідно з останніми повідомленнями пресових агентств, співвідношення голосів під час виборів до сенату показує таку картину:

Християнські демократи	9 246 443 (47,9 %)
Народний фронт	5 882 253 (30,5 %)
Соціалісти Сарагата	1 348 511 (7,0 %)
Національний блок	1 295 490 (6,6 %)
Республіканці	510 132 (2,6 %)

В лондонських колах сподіваються, що після цієї перемоги демократії в Італії її запросять незабаром до пакту п'ятих західно-європейських держав.

Наслідком поразки народнього фронту в ньому помічається тенденція розколу: ліві соціалісти Ненні напевно чималою частиною залишать комуністичні лави.

9-го травня в Італії відбудуться вибори нового президента, після того як дотеперішній президент, гадають, знову доручить прем'єр-міністрові де Гаспері утворити новий кабінет, що ймовірно складатиметься, як і теперішній, з християнських демократів, сарагатівців і республіканців; комуністів у ньому не буде.

Наслідки виборів у Римі

РИМ (АП). Згідно з офіційними наслідками виборів до палати депутатів у Римі, християнські демократи одержали 454.890 голосів, а народній фронт — 239.944. На третьому місці соціалістичний рух — 49.388, потім республіканці — 46.878, соціалістична єдність — 39.508. РИМ (Дена-Ройтер). З підрахунку голосів у 1418 виборчих дільницях з загального числа 1437 дільниць Риму виходить такий розподіл голосів на виборах до сенату: християнські демократи — 402.410, народній фронт — 199.284, республіканці — 52.293, соціалістичний рух — 41.474, національний блок — 22.260.

Питання перемир'я в Палестині

ЕРУСАЛИМ (ББС). Минулого тижня на засіданні в Тель Авіві сіоністська Генеральна Рада проголосила утворення тимчасового уряду. Отож, як подав до відома спікер Жидівської Агенції, поділ Палестини, мовляв, де факто здійснено і жидівську державу засновано, хоч і без визначення її території. Уряд найретельніше підготував усі майбутні заходи і відразу розпочне свою діяльність, як тільки британці залишать країну, — сказав спікер. Уряд складатиметься з 13 міністрів, і його очолюватиме Давід Бен Гуріон (голова Виконавчої Ради Жидівської Агенції — Ред.).

ЛЕЙК-САКСЕС (АП). 20 квітня. Рада Безпеки ООН в суботу вирішила вимагати від арабів та жидів перемир'я в Палестині. План перемир'я дав вказівки арабам та жидам припинити всяку діяльність військового характеру, насильства, терор і акти саботажу, обличисті перекидання озброєних банд і бойових частин до Палестини. Довів зброї треба заборонити. Політичну діяльність, що могла б шкодити правам і претензіям спільноти, треба припинити до наступних нарад сесії ООН з приводу майбутньої урядової форми в Палестині. Перед політичним комітетом Сесії ООН американський делегат В. Остін заявив, що Америка, щоправда, ладна разом з іншими

Італія не дасть себе безвизувати

РИМ (АП). Італійський прем'єр-міністр радіом сказав, що дотеперішні наслідки виборів набагато перевищують його сподівання. За його словами, головна причина перемоги його партії — це „тверда рішучість Італії не дати себе безвизувати“.

Італійський міністр внутрішніх справ Маріо Скельба заявив представникам преси: виключена можливість, щоб християнські демократи запросили комуністів співпрацювати в утворенні майбутнього уряду.

РИМ (АП). В одному інтерв'ю заступник італійського прем'єр-міністра і провідник антикомуністичних соціалістів Сарагата сказав, що італійські вибори означають відродження Європи. Італія відтепер належить до Західної Європи, а не до Балкан. Поразка народнього фронту означає поразку прокомуністичних соціалістів Ненні.

Найближчими днями Папа Пії XII офіційно висловиться з приводу виборів. У ватиканських колах сприйняли з задоволенням вістку про перемогу антикомуністичних партій над народнім фронтом.

Комуністична карта бита остаточно

РИМ (ББС, РПГ). 21 квітня. Італійське міністерство внутрішніх справ сповіщає про абсолютну перемогу християнських демократів на виборах до обох палат парламенту. На виборах до палати депутатів християнські демократи одержали 303 мандати, а всі інші партії разом 249. На виборах до сенату християнські демократи здобули 130 мандатів з 237; народній фронт — 74, сарагатівці — 12, національний блок — 9, монархісти — 4, республіканці — 3.

Американські літаки для Туреччини

АТЕНИ (АП). 18 квітня. 30 одномоторних бойових літаків, що їх США відіслали Туреччині в рамках американської допомогової програми, по дорозі до Анкари зупинились тим часом в Афінах.

Чіткої політики ще немає

НЬЮ-ЙОРК (АП). 20 квітня. Один американський представник сказав, що США не намагатимуться самі досягти рішення палестинської проблеми. За його словами, якщо більшість країн не дійдуть до порозуміння з приводу спільної процедури, то дуже можливо, що взагалі не можна буде знайти рішення. Французький делегат при ООН підтвердив, що тепер є намір змусити Англію зберегти за собою мандат на Палестину і після 15 травня.

країнами відіслати війська до Палестини. Але відмовляється одна перебрати на себе це завдання.

Злочин, який мусить бути покараний

21. 4. на світанку в табір Н. Ульм прибула німецька кримінальна поліція і за участю таборової поліції почала робити обшуки в деяких таборах, за підозреаних, нібито, в чорній торгівлі. Один з цих таборів, п. Чорнодольський, заарештований криміналістами, з невідомої причини побіг через таборову площу (кажуть, нібито він був спровокований криміналістами до втечі). За ним погнався начальник німецької кримінальної поліції та один поліцейський. Догнавши п. Чорнодольського, німець забив його пострілом у голову на віддалі 4—5 кроків. Слід відзначити, що табір є ізоляований і з нього нікуди не можна втекти, що, напевне, знав і той, хто стріляв. Отже, вважаємо, що вбивство, так як воно було докнане, є ніщо інше як кривавий злочин.

Нова сторінка Італії

Хтось порівнював Італійський півострів з силовим маятником між Сходом і Заходом. Порівняння, очевидно, не позбавлене слушності. У всякому разі тут, у середземноморському басейні, перехрещуються силові лінії ідеологічної напруги між Сходом і Заходом. І справді, італійські вибори відзеркалюють в національній мініятурі весь розмах ведетельського світового конфлікту. Тому цілком законною річ, що ще задовго до початку виборів на Італію була скерована вся увага суспільної думки США, СССР та європейських країн: не може бути найменших сумнівів, що пими днями там вирішувалась доля цілої Європи.

Перед Італією стояла дилема: вибрати східну тоталітарну форму життя або західну демократичну форму. Віддавши більшість своїх голосів християнським демократам, італійський народ вибрав останню. Комуністична карта виявилась битою. Не допомогла комуністам і та обставина, що вони з тактичних мотивів заявляли під час виборів про намір „гарантувати нейтральність Італії“ між двома групами сил. В своїй неперемірливій пропаганді вони пішли навіть далі: ховаючись „за портрет Джузеппе Гарібальді“, — як сказала 80-літня дочка великого італійського національного героя, — вони в одній місцевості навіть виставили плакат з образом Христа і написом: „Quo vadis Domine?“ — Голосуйте за народний фронт! Але в критичний момент італійський народ виявив достатньо політичної зрілості, щоб не дати брудній пропаганді комуністів завести себе в оману.

Значення італійських виборів переростає національні межі аж до загальноєвропейських масштабів. Після перемоги партії де Гаспері західно-європейські країни погодились зізнатися, бо вона великою мірою означає для них зменшення польовицької небезпеки і водночас зміцнення, а щонайменше, стабілізацію фронту демократії.

Дуже симптоматична перемога християнських демократів у північних промислових районах Італії, де комуністи мали досі найбільший вплив, і великі міста, як от Мілан, вважалися фортецями „червоних“.

Поразка комуністичного „народнього“ блоку, безумовно, може призвести до його розколу. Вже й тепер серед частини соціалістів Ненні помітні тенденції знову відмежуватись від комуністів. У такий спосіб італійські комуністи були б згодом відіснені на периферію політичного життя і втратили б свою дотеперішню вагу.

Перемога антикомуністичної більшості дає змогу утворити майбутній італійський уряд без участі комуністів. Формування нового кабінету доручать найправдоподібніше де Гаспері — „вічному прем'єр-міністрові Італії“ (Це буде його п'ятий кабінет!).

Сподіваються, що Італію запросять незабаром приєднатися до пакту п'ятих західно-європейських держав. Тимто її роль, як конструктивного фактора в європейському укладі сил, збільшиться. Одне слово, починається нова сторінка Італії.

А. РОМАШКО

Наше фото показує реєстрацію населення перед виборами в одному з реєстраційних приміщень у Римі. (Дена-НІТ-Більд)

Ред. „У. В.“

Україна і УССР

На тлі досі пануючого в світі незрозуміння української проблеми з'являється покищо злегка накреслена, але наростаюча тенденція дещо глибшого вгляду, трактування і оцінки ваги української проблеми в світових політичних подіях. Можемо констатувати факти, коли окремі чужинці проявляють глибше зрозуміння українських проблем, як наші поодинокі українські діячі і навіть цілі партії. Напр., американський професор Маннінг у своїх нарисах про українську революцію 1917-18 рр. стоїть незрівняно ближче до істинного трактування подій 1917 року, як наші деякі публіцисти на еміграції. Таких прикладів маємо більше.

Нижче містимо передову одного з провідних швейцарських часописів — „Zürcher Zeitung“, „за 3. 2. 1948 р.: „Тридцять років совєтської України“, в якій знаходимо правдивіше розуміння комплексу УССР, ніж у деяких наших націоналістичних і т. зв. „консервативних“ авторів. Говорити про результати соціальної і культурно-політичної активності нашої людини в УССР, активності, скерованої проти Кремля, — для цього, виявляєть-

ся, треба мати мужність не тільки там, під більшовиками, а й тут, під „своїми“ на еміграції. Там часом саме оця зовнішня одягнена в совєтську маску, але внутрішньо ворожа Москві постава українця в УССР, — звертає на себе в першу чергу чужинську увагу, як міжнародної політичної ваги силовий фактор. Вдумливий чужинець під маскою УССР бачить реальну нездолану Україну. Скептично спостерігаючи на міжнародних конференціях цю московську театральну ляльку, — „мінзаксправа“ УССР Мануїльського, — чужинський політик вже починає бачити за його плечима український 1917 рік, двадцять років, закатованих українських діячів геть аж до укапів і Скрипника включно та те молоде покоління, яке сьогодні під червоноармійським мундиром носить в серці самостійницькі заповіді 1917-го і 20-х років. У нас говорити про це — значить „копати Збруч“, впадати в „східняцтво“, в більшовизм. Прикро писати про ці отруйливі явища на тлі хоч і повільно, але все ж таки наростаючої активізації питання України і УССР як міжнародної проблеми. РЕД.

Тридцять років совєтської України

В кінці грудня Лазар Каганович залишив пост першого секретаря ЦК комуністичної партії совєтської України і повернувся до Москви на посаду (восьмого) заступника голови Ради міністрів Совєтського Союзу, на яку був призначений в березні 1946 р. при створенні кабінету на чолі з Сталіним і яку тимчасово залишив на початку 1947 року. Пост секретаря партії на Україні знову перебрав Нікіта Хрущов, який він посідав у сполученні з посадою голови ради міністрів України до приїзду Кагановича.

Місія Кагановича обґрунтовувалась необхідністю підняти сильно зруйноване господарство України, цілковито спустошене німцями і важко потерпіле від посухи влітку 1946 року. Прибувши до Києва, Каганович також стверджує, що занепад господарства викликаний був цими двома факторами.

Але одночасно він бичував тоді нездатність і бездіяльність урядових установ, а особливо міністерства сільського господарства, яке не потурбувалося своєчасно ні про модернізацію виробничих процесів, ні про енергійну боротьбу проти розбещеності селянства. Не в новій політиці НЕП'у і не в поступках приватновласницьким інтересам селянства вбачав Каганович порятунку, а в нових примусових заходах, з інтенсивним політичному вишколі колгоспного селянства. І так у березні минулого року запроваджено в Україні широку агітацію за принципи лєнінізму й сталінізму та суворий нагляд за цілим виробничим процесом. Зовсім ясно, що комуністична партія при цій нагоді викрила знову тисячі й тисячі „шкідників“, щоб виправдати свій наступ, і під назвою „ворогів совєтського ладу“ у великій масі винищити їх.

Чи було це тільки побічне явище господарсько-політичної „чистки“, чи наперед вирішальним мотивом надсилює Кагановича був мотив підрізати в корені самостійницькі прагнення українців? Через усю тридцятилітню історію Совєтської України червоною ниткою проходять прагнення скинути панування Москви, здійснити самостійність Української Республіки, яка стоїть лише на папері. Як критично стоїть з цим справа, видно вже хоча б з того, що пости секретарів партії, повноваження яких да-

леко ширші від повноважень голови ради народніх комісарів чи потєперішньому ради міністрів, завжди обсядаються неукраїнцями.

Починаючи з Петлюри, замордованого 1926 року в Парижі, постійно існував сепаратистичний рух; відомий випадок комуніста Скрипника, який у тридцятих роках вимагав від Москви української незалежності, за що був обвинувачений у організації „повстання“ і поповнив самогубство. Сам Каганович, що вже у двадцятих роках був секретарем партії на Україні, „злікудував“ прибічників самостійної Української республіки, і згадав про його жорстоке пану-

вання живе ще в пам'яті старшої генерації. Перед другою світовою війною український емігрант полковник Коновалець намагався зацікавити німців підтримкою українських прагнень і впа в жертву організованого совєтськими агентами бомбового замаху у Роттердамі 1938 року. Це виразно показує, як у Москві оцінюють ці прагнення. За років німецької окупації якийсь час сепаратизм був підтримуваний німцями, і серед українців було багато „пораженців“, тобто людей, які при перемозі німців сподівалися визволитися з-під більшовизму. Невдавна група українських емігрантів, що проживають у Зальцбургу, апелювала до провідних державних мужів Англії й Америки — не допустити до загибелі український народ. Чутки про повстанські рухи, значення яких трудно перевірити, зривали кілька разів. Чи являли вони в очах Москви небезпеку і чи „залізний“ Каганович був посланий на Україну з тим, щоб на випадок нової війни у південній Росії викоренити остаточно опозиційний рух? Чи Каганович так ґрунтовно попрацював, що вже зміг повернутися до Москви?

Такі політичні події не можна лишити поза увагою, коли йдеться про зрозуміння атмосфери, в якій відбувався тридцятилітній ювілей „самостійної Української Совєтської Республіки“. 25 січня 1918 року вважається (хоч перший совєтський уряд у Харкові був скликаний вже місяць раніше) за дату заснування Української Совєтської Республіки, і російська преса вже за кілька тижнів вказувала на те, який радісний день наближається для українського населення. Якби повірити повідомленням з Києва, Харкова і інших українських міст у „Известиях“, „Правді“ і т. д., то треба б думати, що українські селяни й робітники ні про що більше не думають, як тільки про те, щоб могутнім піднесенням трудового ентузіазму довести, як вони високо цінують Союз Совєтських Республік, „найщасливішу країну світу“, „найдосконалішу

нашу демократію“, як вільно вони себе почувають і як влячні вони за свободу й незалежність у першій мірі братньому російському народові і великому й доброму Сталінові, який незмінно турбується за добробут українського народу. На ювілейному святі у Києві з'явився Молотов і на найвищому регістрі своєї красномовності переконував світ у тому, що відносини між росіянами і українцями не затьмарені ніякими непорозуміннями, що український народ уміє цінити благодаті комунізму і влячний за звільнення від кайданів капіталізму. Молоде українське покоління мусіло б цілковито зректись політичних, громадських і культурних прагнень і намірів своїх батьків, якби воно погоджувалося з Молотовим. Коли російський міністер закордонних справ згадав про військову інтервенцію англо-французької антант в перші роки совєтського режиму, тобто в роки російської громадянської війни, то нам здається, що він не був певний такого погодження і хотів попередити українців проти підтримки нових інтервенціоністів.

Але як міг Молотов перешкодити, щоб перед духовними очима українців при згадці про ті „перші роки совєтського ладу“ не постав образ самостійної і суверенної України, яка зродилася зусиллями українських патріотів після розвалу царизму і за Леніна мала ще певну культурну автономію, яку було найсуворіше обрізано за Сталіна? Як і тоді, останні два роки Україна знову має власне дипломатичне представництво, входить до кола народів як окрема нація, але як точно мусить дотримуватися приписів Кремля „міністер закордонних справ“ Мануїльський, як пильно Москва тримає на віжках український „уряд“ і „Федеративний“ Совєтський Союз сьогодні є такою державною системою, централізм якої не може бути перевищений, і українці мусіли б бути сліпими й глухими, щоб тридцять річницю совєтського режиму у їхній країні вважати днем радості.

Малий інформатор

Набір німців до червоної армії?

БЕРЛІН (АП). 19 квітня. Берлінський „соціал-демократ“ у своєму понедільковому числі пише, що він одержав із Франкфурту на Одері інформації, нібито Совети примусово вербують до військових формацій німецьку молодь від 18 до 25 років. Такі інформації надійшли з Єни, де російські офіцери вмовляють колишніх воїнів німецьких збройних сил, що під час війни не були на східному фронті, поступати до червоної армії.

Чанкайшек — президент Китаю

НАНКІН (АП). 19 квітня. 2430 голосами проти 269 китайські Національні Збори обрали в понеділок генералісимуса Чанкайшека на першого конституційного президента. Його єдиним конкурентом був Гу-Ченг, керівник Юридичної Ради. Чанкайшекові даю право на весь час громадянської війни запроваджувати надзвичайні заходи, поминаючи законодавчі органи, щоб гарантувати безпеку країни.

Успіх нарад в справі Австрії

ЛОНДОН (Дена-Ройтер). 19 квітня. На своєму суботньому засіданні заступники міністрів закордонних справ, що опрацьовують австрійський мирний договір, досягли згоди з приводу всіх військових параграфів договору, за винятком деяких. Ще не вирішено питання, чи може Австрія мати дозвіл використовувати чужинські технічні сили в ділянці розбудови своїх майбутніх оборонних збройних сил або цивільного повітроплавства.

Бірма — 58-ий член ОН

НРЮ ЙОРК (Дена). 19 квітня. Сесія ОН одностайно прийняла Бірму до складу Об'єднаних Націй. (Таким чином Об'єднані Нації нараховують тепер 58 членів-держав. — Ред.)

Конгрес партії де Голя

МАРСЕЛЬ (Дена-Ройтер). Конгрес голістського Об'єднання французького народу ухвалив цілий ряд резолюцій з приводу зовнішньої політики. В своїй промові у марсельському порту генерал домагався загальних виборів, що дозволило б йому перебрати владу, щоб оборонити Францію від совєтської небезпеки. На його думку,

Західну Європу треба розбудувати як групу держав, пов'язаних економічними і військовими взаєминами. За його словами, Франція — не духовий центр групи держав. До європейської федерації може так само належати федеративна Німеччина, але ні в якому разі не „Четвертий Райх“. Від США де Голь вимагав підтримувати держави західно-європейського союзу.

Творення блоку на Середньому Сході

ПАРИЖ (Дена-ІНС). Грецький міністер закордонних справ Тсалдаріс подав до відома про наступне утворення на Середньому Сході блокю країн західної орієнтації. В цьому пакті візьмуть участь Греція, Туреччина і країни Арабської Ліги, — сказав він. Підготовчі наради нібито вже

почалися. Початок співпраці згаданих країн дається світовою торговельною конференцією в Гаванні, де вони вже утворили єдиний блок голосів. Наслідком цієї співпраці постають регіональні економічні угоди. Великобританія і США досі ще не висловились з приводу планування нового блоку.

Досліди над новою атомовою бомбою

ВАШІНГТОН (ЮП). 19 квітня. Над атолом Еніветок у Тихому океані пороблено в цілковитій таємниці нову спробу над атомовою бомбою. Подать, що при цьому випробовувано атомову бомбу, дія якої набагато перевищує дію дотеперішніх атомових бомб.

„На домагання народу...“

ПРАГА (Дена). За повідомленням АФП, партійні проводи чехо-словацьких комуністів і соціал-демократів опублікували спільний комунікат про злиття своїх партій. У ньому говориться: „У відповідь на домагання народу представники комуністичної і соціал-демократичної партій зустрілися разом і після переговорів прийшли до згоди про потребу якнайшвидшого

злиття обох партій. Це злиття урочисто відбудеться після закінчення виборчої кампанії“.

Дальші доставки з США

ВАШІНГТОН (ЮП). 16 квітня. Адміністратор Маршалового плану П. Г. Гофман повідомив, що з США вирушають кораблі з харчовими продуктами вартістю на 38 мільйонів доларів до Австрії, Франції, Греції, Італії і Голландії. Ці доставки означають доповнення до затвердження уже для негайної допомоги розміром 21 мільйон доларів.

Заборонена зона в Югославії

БЕОГРАД (АП). 20 квітня. Югославський уряд проголосив південну частину країни забороненою зоною для чужинців, включно з дипломатами. Лінія заборони розмежовує Македонію і підступи до албанського кордону

Україна за залізною заслоною (Радіонотки)

А 10.000 розстріляних! Уже кілька разів доводиться чути через мікрофон. Київської радіостанції голоси українців з Вінниччини, які, повернувшись з Німеччини додому, закликають це саме зробити і своїх земляків. У неділю, 18-го квітня, через радіомікрофон промовляла Антонина Власюк із с. Писарівки Вінницької області. Вона так само була в Німеччині, а тепер — і „ланкова“, і „орденоноска“, і „взагалі знайшла щасливе життя на батьківщині“. Цікаво було б, якби хтось із вінничан розповів через радіомікрофон, як про один із зразків „щасливого підсовєтського життя“, ось про таке: що ото за 10.000 розстріляних груп відкопано року 1943 у Вінниці? Що то були за люди, хто їх і з чийого наказу порозстрілював?

Першотравневий галас. Як, правило, більшовики кожне своє свято чи якісь видатні події в СССР використовують на те, щоб якнайбільше витиснути з робочої людини соків. Наближаються жовтєві свята — перевиконуй норму виробітку! Надходять день червоної армії — перевиконуй норму виробітку! З'являється якийсь всеосвітній з'їзд чи сесія — так само перевиконуй норму виробітку! Тим то, що ближче лєнь 1-го травня, то все голосніше совєтський галас про передтравневе соціалізація, виконання й перевиконання місячних, кварталних та річних планів виробітку. Заводи, фабрики, шахти, рудні, совхози, колхози, колективи, бригади, окремі робітники та селяни — тільки й чути: „ставати на вахту“, „виконувати“, „перевиконувати“. Один до 1-го травня закінчує річну норму свого виробітку, другий — дворічну, а третій уже „дає продукцію“ в рахунок 1951-го року. Як воно там на ділі — не знати, але галасу багато.

Цвітуть сади. Одна третина садів, що їх має СССР, розташована в Україні. Українські сади займають 500 тисяч гектарів. Один тільки садовий совхоз „Січ“ у Запорізькій області щороку дає країні тисячі тонн фруктів. За останній тиждень сади розцвіли в Ізмаїльській, Одеській, Херсонській, Дніпропетровській та Запорізькій областях.

Газопровід Дашау — Київ. Кілька днів тривала в Києві нарада будівників газопроводу Дашау (Галичина) — Київ. Це має бути найбільший газопровід в СССР, удвоє більший, ніж газопровід Саратов — Москва. Довжина його 518 кілометрів. Досі виконано роботи на відтинку в 118 кілометрів. Пройдено через Серет, Дністер та інші ріки. В кінці 1948 року газопровід Дашау — Київ дасть перший газ. Крім столиці України, газом користуватимуться також проміжні міста, прикладом, Бердичів, Тернопіль тощо.

„Лавреат-пропаганда“. Українське Товариство культур'язку з закордоном видає місцеві офіційні збірники біографій лавреатів сталінських премій і розіслало його до 33-х країн. Як повідомляє Київська радіостанція, з закордоном надходять „сердечні подяки“ за надіслані примірники цього збірника.

Сталін у фільмі. Київська кіностудія готує історично-документальний „Третій удар“, що зобразить розгром совєтським військом німців у Криму. „Третій удар“ пікавий тим, що серед дійових осіб цього фільму показується Сталін і кілька видатних совєтських маршалів та генералів. Роль генералісимуса Сталіна виконує актор Дікий, маршала Ворошилова — Боголюбів, маршала Василевського — Шумський.

Виноград в околицях Києва. Цього року в околицях Києва мають посадити 34 гектари винограду. Для цього з Криму та Кавказу до Києва привезено кілька тисяч виноградної лози.

Почався курортний сезон. В західних областях України вже почався курортний сезон.

Через Дніпровські плоти. 10-го квітня через Дніпровські плоти пройшов пароплав „Кіров“, що перший у цьому році вирушив у наскрізний рейс Київ — Херсон.

У л а с С А М Ч У К

Перед нами період дії

(З доповіді на III-му з'їзді МУР-у)

Світ, в обсязі якого обертається ціла наявність українства, перебуває у стані такої неупорядкованості та неосконалості, як і решта світу, що його оточує. Ми, що творимо зміст цього простору, перебуваємо в стані тривалого невдоволення з такого вигляду речей. Ані там, на предківській землі, ані тут, в Західній Європі, ані в решті світу, українство не творить факту, що міг би задовольнити людину з нормальним поглядом в оцінці дійсності. Не можна від нас вимагати вдовolenня на вигляд справи, що являє найстрашнішу руйну, яку тільки можна собі уявити, і то руйну як під оглядом матерії, так і духа. Сторотерзані, розкидані на всі напрями вітрів, пригноблені перспективою майбутнього і втомлені пройденим та пережитим. Нічого дивного, що навіть наші нерви вимагають відпущення, не кажучи про цілий стан нашого фізичного та духового ества. Нічого дивного, що заплутались і плутаємось у справах, що при нормальному їх сприйманні можна було б над ними навіть не зупинятися. Нічого дивного, що ми розбиті на гурти і гуртки, які існують тільки для того, щоб нам було не легко, не добре і не гарно, а навпаки — тяжко, эле і погано. Нічого дивного, що люди виглядають, мов закручені в каруселю і нагло поставлені на землю. Нічого дивного, що не розум, а нерви виконують командну функцію людей. Нічого дивного, що горимо в огні самозгорання і лишаємо мало вислідів. Ми діти свого часу, нашого наставлення. І коли ми вже зможемо проаналізувати та усвідомити позитивно цей голий факт і коли потрудимось одну хвилину роздумати над ним, цим самим ми захочемо рідати завдання, що маємо перед собою.

Нас бентежить комплекс малоросійства та народництва українства минулого часу. Немає рації його не заперечувати чи не відкидати, але так само нема потреби апіорно й злотно приписувати ці мінуси як непростимі гріхи діючих особистостей того часу. І не хочеться тут робити відклику, що, мовляв, вони не могли вискочити сами з себе, але тим більше хочеться ствердити, що те малоросійство мало в собі такі елементи, що воно і тільки воно дало змогу пізнішим поколінням опанувати ситуацію при остаточній розрі. Малоросійство мало велику традицію і то засадничого значення. Малоросіяни так само, як і рутенці, виявили просто винятковий гарт духа і стилю, коли взяли на увагу, що це було століття, коли українство вже було оголошене неіснуючим. Коли Малоросії приписати етнографізм, то уявимо собі, що це був такого роду етнографізм, від якого трієдина Русь, вже остаточно проголошена і остаточно всіма визнана зо всіма своїми місіями, імператорами і єрміями, не маючи перед собою нічого іншого, порушує і трить свою єдиновеличеську вагу тільки завдяки існуванню на перший погляд невинного і навіть державою плеканого малоросійства. Хто зна, чи свідоме українство нашого часу не пішло б легше на компроміс з російським імперіалізмом, ніж те невідоме, але органічно з плоті і крові вирощене малоросійство.

Останній бард того явища Віталій Шуглін вже чисто російською мовою лише блискучі памфлети у своїй газеті „Киевлянин“, яку свіdomo зве малоросійським явищем, і радить всеімперським людям перейти зі становища Росії до Малоросії, бо тільки таким чином можна буде врятувати малоросійство перед завоюванням його Україною.

Юрій Липа, що перед війною торкався цього питання, пов'язує малоросійський націоналізм з націоналізмом не німецького, а скорше англо-саксонського, а тим самим імперіального вияву. Малоросійство України було домашнім вогнем, біля котрого вигрівались всі чесноти народу і якраз біля нього обрало свій початок воююче,

підкорююче і ламаюче всі перешкоди на своїй дорозі українство нашого часу.

Нехай мене не розуміють фальшиво, особливо ті консерватори українського націоналізму з передвоенного часу. Знаю аргументи, що тоді були домінуючими, не пробую їх відкидати, але вичуваю, що ми сьогодні маємо вже повне право говорити і думати без найменшої обави бути пошкодженими у нашому національному правості. Маємо вже стиль, певність себе і певність свого місця в історичному часі і географічному просторі світу.

Ми вже продикували основні питання нашого буття. Треба признати, що найважливішу функцію у цій дискусійній патетиці виконав

наш великий ентузіаст і патетик Дмитро Донцов. В роках 20-х і 30-х він висунув на кін всі питання, що вимагали обговорення. Стилем гострим і вимовним, з пристрастю справжнього сина сходу, він перевернув не одного божка і не одно божище, щоб довести нам, чим вони є в дійсності. Його „Націоналізм“, писаний малозрозумілою мовою, став майже євангелією цілого покоління, і його невидима диктатура понята тяжить в потенції навіть над таборами ДП нашого часу. Але якраз незрозумілість мови його національної науки стала незрозумілістю дії його послідовників. Всі зрозуміли Донцова, як початок заперечуючий. Його критику слабких місць українства було перенесено в села, в просвіті, в підпільні гуртки. Його антитеза до українського провансальства та малоросійства стала ходячою і популярною фразою всіх українських мітингів і тим самим вона здеформувала стиль, смак і діяння української початкущої в думанні людини. Але Дмитро Донцов зробив все так велике діло тим, що дав право українському інтелігентові здавати перший іспит зрілості національного формування. Ми сьогодні вже не боїмося бути одрагоманеними, олімпінченими чи омадоросійченими, одонцовшеними, бо ми пройшли вогонь, що ті поняття перетопили і очистили.

Сьогодні також багато разів устами наших найкращих людей згаду-

ється ім'я Хвильового і того середовища, в якому він ріс, формувався і діяв. З приводу цього, як це буває звичайно у людей великого темпераменту і великого ще комплексу меншевартності, постає безліч гострих, часто несуттєвих і зайвих словесних зловиявлень. Мені здається, що з погляду наших мурівських заложень ми б повинні в цьому випадку дотримуватись тих самих засад, які ми стосуємо до цілої історичної минувшини, особливо визвольницького її періоду. Ми, по-моєму, повинні вже говорити про Хвильового не як тезу, а, власне, доповнення синтезу всього, що було перед і за Хвильовим. Хвильовий, як явище революційного порядку, ніяк не був і не міг бути явищем настільки стабільним, щоб заносити його до пантеону завершених цінностей. Він був одним з Дантонів саме української революції і, як такий, не може бути ані запереченим, ані знов возведеним до ступеня Руссо чи Лявуазьє. Я не можу собі ніяк уявити, щоб хтось з тепер діючих хотів свіdomo наслідувати приклад Хвильового, абстрагуючи від його біографії, але навіть в його ідейних постулатах. Це було б те саме, щоб ми хотіли наслідувати когось з інших його сучасників, до Дмитра Донцова включно, бо ми у МУР-і уже не раз казали, що самі по собі ці сильні індивідуальності були настільки виявом лише певних екстремів, що нам сьогодні вони поодинокі ніяк не вистачають. Мені здається, що коли найбільший, так би мовити, хвильовист між нами, шановний колега Юрій Дивний, є одночасно найбільшим прихильником В. Липинського і досить великим прихильником Драгоманова й Донцова, то це якраз вистачальний приклад для ствердження тих духово-ідеологічних вимог, що тяжать зараз над нашою підсвідомістю. І нам вистачає лише зробити деякі в цьому напрямі вяснення, відрізати виразніші основні елементи формули, щоб ми самі себе узгіднили і знайшли потрібну для себе настанову.

Дмитро Донцов, як би ми не намагалися заперечити його діючу силу, відіграв в нашій історії ролю, що завершує і замикає період великої дискусії. Період цієї дискусії за нами. Перед нами період дії. Як вимоги ставити перед нами цей новий період? Передовсім, бути на респіт мужніми. Це, розуміється, сказано загально, але кожний з нас мабуть вичув, що українство аж до цього дня має в своїм характері багато школярського. Елементарного. Тілесного. Нагадуємо часто студентів, яким кожна формула — ціле відкриття. Доказом цього є, що ми собі взаємно не віримо. Я б на сказав, що коли ми часто цитуємо французів для того тільки, щоб ствердити себе самих, то це риса нашої вченості. Це риса недовіри. Це також не снобізм, бо снобізм явище перецивілізованого об'єкту. Коли ми боїмося за наших колег, що ті вчать неправильно заповіді нашого вірую, чи неправильно тлумачать канони національного катехізму, це також те саме явище. Коли ми боїмося говорити з

нашими ворогами тому тільки, щоб хтось не подумав, що ми зрадники, це те саме. А що вже казати, коли ми на кожному майже метрі нашого діяння натикаємось на якийсь національний бойкот, на „неговорення“. Щось в стилі баби Палажки, що посварилися з Параскою і не може вдержатися на селі. Такими явищами можна б займати вашу увагу досить довго, але всі вони не цікаві самі по собі, зате цікаві як симптоми. Вони стверджують велику нашу непевність, згрідливе до себе відношення, брак стилю й форми. Великого стилю і великої форми.

Час вже почати думати дещо іншими, виразнішими, свідомішими і мужнішими категоріями і час вже розбити коло взаємного недовіря та підозріння. Я, очевидно, дуже й дуже розумію всі ті численні порушення основних правил національної і людської моралі людьми нашої спільноти і розумію, що такі люди вимагають санкцій, однак це не значить, що коли в суспільстві є злодії, люди повинні не довіряти самим собі. У нас дуже часто людина переконана, що тільки вона особисто гідна назви такої, а вже її ближній обов'язково як не прямиий негідник, то в кожному разі трагічний злочинець національної лії. Це чисте непорозуміння. І якраз тому, що таке непорозуміння існує, є негідники і є збоченці. Відповідний клімат плеає відповідний овоч. Рішення цієї справи вимагає твердості характеру і мужнього його вияву. Це я й називаю мужністю.

Друге, чого вимагає наш час — це висновки. Маємо за собою наш пройдений, перевірений, переглянутий і продикутований історичний шлях. Не маємо зате висновків.

Ганна ЧЕРІНЬ

* * *

В мені мрії веселі й прості, І бажання мої — нехитрі: Щоб на ганку послали постіль З простиралом, що пахне вітром. Та ще юні вербові брости Хай вітають мене щоранку. Постеліть мені постіль на ганку. Може, стане вітчизна ближче, — Я ж там хочу когось зустріти! І чи яв це, чи сон — навіщо Серце сумнівом знов ятрить? Сходить ранок, россою вкритий, А верба ще дрімає зранку, Припинившись до мого ганку.

Живемо в атмосфері проблем, часто комплексів хвильовизму. Люди сперечаються за Драгоманова, за Липинського, за Донцова, за зміст чи форму, за реалізм чи романтизм. Ці суперечки „за щось“ — це брак висновку. Невже дискусії мають обов'язково значити заперечення всього за винятком однієї точки? Невже життя таке пісно бідне, а принципи такі трагічно вузькі? Невже люди такі до консеквентності мурашки, бідні, що коли їм положити на дорозі стеблинку, вони мусять гадати, що вихід уже замкнений? Ні. Все біля нас виразисто і провокативно каже, що людина живе сумою різних понять, що послідовність діяння — це послідовність чергування понять, що тільки від моралі і характеру залежить, чи ми ті поняття доречно і до кінця використовуємо. Синтетичне сприймання істин і явищ допоможе нам створити міцний характер, що в свою чергу дасть нам волю прямого діяння.

Україна в європейській рівновазі

На таку тему дня 13. 3. ц. р. в „Aula Magna“ Центрального Університету в Мадриді виступив реферат проф. д-р Сантіаго Монтеро Ліаз. Реферат організувала Громада Українських Студентів-Католиків „Обнова“.

Серед численної публіки були визначні особи з політичних і університетських кіл. Слід підкреслити, що проф. Монтеро — це одна з найвизначніших постатей інтелектуального еспанського світу, великий знавець міжнародних проблем — зокрема т. зв. східних питань. Блискучий промовець, типовий представник молодшої генерації західно-європейських учених, активний учасник визвольної боротьби Еспанії за її національне обличчя, — проф. Монтеро не від сьогодні цікавиться боротьбою українського народу за свою державність. Його знання історії та культури України викликає подив у кожного українця, який має нагоду з ним зустрітись. Не диво, що така маркантна постать стягає на свої виступи маси слухачів.

Подаємо найцікавіші думки з реферату проф. Монтеро.

„Починаючи з 1945 року, наступ євразійської держави Советів досягнув тепер свого апогею. Плідний та щасливий мир, що його обіцяли багато державних мужів, потонув у темряві. Сьогодні цей мир для народів, які терплять від советської займанщини, має характер каторги, і якщо щось може підняти серця в окупованих країнах — так тільки надія, що це мир не на довгу мету, а скорше перемир'я, після якого Європу врятує війна за визволення. Тому й не диво, що маси патріотів залишають свої краї, щоб не впасти жертвою червоного Молоха. Привільність цих емігрантів на Заході повинна стати почесною для кожної з його країн. Це в переважній більшості борці за ідеали вільної Європи, які залишили за собою важкий шлях у боротьбі „за свою і нашу свободу“. Ми

схиляємо чола перед народами, які впади жертвою советської окупації і з гордістю приймаємо почесні відвідини їхніх емігрантів“.

Так почав свій реферат проф. Монтеро. Його рішення з'ясувати провідні ідеї цієї боротьби випливає, — як сказав промовець — з його великої симпатії до історичного минулого України, до її героїчної сучасності та до високих людських вартостей її народу.

Далі він подав короткий нарис історії України від її світанку з підкресленням величезного значення світлої київсько-княжої доби при формуванні політично-державної думки на Сході Європи. Тут промовець рішучо відкинув фальсифікаційні тенденції російських та деяких європейських істориків, які блискучий період українсько-княжої державності зв'язують з московською державою.

„Русь і Росія це два діаметрально різні історичні поняття. Всю українську літературу, що почалася таким чудовим світанком, як „Слово о полку Ігоревім“, пізніше за допомогою штучно побудованої синтези представлено як російську літературу. Теорія літературного розвитку, який тягнеться від „Слова о полку Ігоревім“ безперервно до Достоевського чи Андрєєва, — це теорія зовсім фальшива, бож ідеться тут про дві різні держави, два різні народи і дві різні культури: українську і російську.“

Провал Київської держави, часи руйни, постання та упадок козацької держави, наступ парської Москви на Україну в 17-19 вв., тридцятилітня боротьба українського народу проти червоної Москви включно до постання Української Повстанської Армії, — все це скарактеризував проф. Монтеро, як один безперервний ланцюг у боротьбі України за свою державність і за існування Європи.

„Століттями була Україна „затопленою нацією“ („submerged nation“), як її назвав В. Черберлен, але від-

(Далі на 4-й стор.)

Учасники II-го з'їзду МУР-у (1947 р.)

Тридцять тисяч індусів у величезному наметі, зробленому з полотна й бамбуку на терені Старої Фортеці в Делі. Це перше зібрання Азійської конференції, скликане Пандитом Неру. У перших лавах цієї маси понад тридцять народів Азії, представлених своїми делегатами: аж до монголів, що прилетіли літаками, тибетців, що прибули на верблюдах; представники Іраку, Арабії, Кореї... Шовкові одяги, юрбани. І, нарешті, у звичайних костюмах сім делегатів советських соціалістичних республік — єдині тут білі, з руським волоссям, які говорять тільки по-російськи...

Над естрадою зі східцями, де розташовані провідники делегацій, велика мапа Азії. І ось, серед цього великого галасу, з-за куліс з'являється зовсім маленький Ганді, несеший учнями у білих одягах.

Апотеоза Ганді перед Азією: це варто бачити. Відразу відчувається, що Ганді — це передусім своєрідний чар, що виходить від його постаті, якась електричність, що випромінюється на зібраних. Він говорив. Його промова, виголошена по-англійському — по-англійському для всіх цих представників азійського бунту! — були дуже прості слова, прошептані тремтливим голосом у мікрофон. Реальність і істина Індії, — сказав він, — не в цих містах, а в 700 000 сіл... Свобода не тільки в незалежності, але й у доброму її застосуванні... Велич здобувається не силою зброї, а силою любови. Посланням любови повинно бути відповіддю Азії на атомову бомбу...

Азія аплодувала в особі всіх

делегатів. Але хто з них має право аплодувати? Яка ще інша країна, як не Індія, могла боротися за свободу без пролиття крові? Тут представлених республіка Індонезія і Китай, розшматовані громадянською війною, і Арабська Ліга, що воює проти жидів. А коли засідання скінчилося і натовп розсипався під наметом зоряної ночі, його зустріли й оточили великі загони поліції: у самому Делі, в той час, коли говорив Ганді, вибухла сутинка між індусами й мусульманами.

На околиці міста, в кінці довгої алеї, невеликий будиночок на одну кімнату — це хатина Ганді. Кожного вечора перед сьомою годиною тут збирається великий натовп, щоб взяти участь у його молитві. Своєрідна естрада, оббита білим сукном, підноситься посеред двору. Спереду скупчуються чоловіки у білих вовняних фартухах, з білими тюрбанами чи „шапками Ганді“ на головах. Позаду, відгороджені від чоловіків, жінки. Вони творять надзвичайно гармонійну групу схилених на коліна постатей у легких античних вузлах з пастельними нюансами у вечірньому освітленні. Між ними посередні діти.

З'являються учні Магатми, члени його асраму (громада вірних). Відвідувачі виходять з хатини і відійджають, стукаючи дверцями люксових лімузинів: політичні розмови дня закінчено, і скінчилась праця святої людини, що розпочинається щоранку до сходу сонця. Неперплячий натовп зосереджує свої похмурі погляди на будиночку: точно о сьомій з'являється Ганді, попереджений групою вірних у

білих убраннях. Він наближається між двома молодими дівчатами, спираючи свої старечі руки на повязки, що звисають з їх плечей. Голий торс, видублений сонцем, загорнутий лише у фартух, що обтягає поясницю. Він мав вигляд Христа, вирізаного з темного дерева і знятого з хреста. Спалахи магнію, короткий наскок індійських і чужих журналістів, постріли камер. Святий вже на естраді в оточенні кількох вірних. Його шия згинається, очі закриті, стареча добродушна гримаса схилиється до колін: Ганді молиться. Здалека, у рожево-синьому світлі вечора, не порушні групи цікавих на стінах і терасах.

Ганді підносить голову, і молоді дівчата, сидючи навколо нього, починають співати. Спочатку це молитва до Будди по-японському, потім старий гімн Веди; рецитация з Корану (для підкреслення братерства індусів і мусульман; але кожного дня ці останні протестують у часописах проти такої „узурпації“ їх святої книги); одна християнська пісня (а над головою Ганді підноситься в глибині декорації хрест на чотирикутній вежі сусідньої церкви); потім якийсь рефрен, підхоплений натовпом і скандований сплесками долонь.

Нарешті Ганді говорить хрипким голосом у мікрофон, поставлений зовсім близько біля його беззубих вуст, голосник передає його слова в натовп. Старий пророк оживає, живі очі за окулярами в залізній

Вбивця Магатми Ганді Натурат Вінаїк Годзе.

оправі стежать за реакцією аудиторії. Слова він супроводить мовою рук. Дивна промова. Цей „молитовний“ мітинг, який Ганді проводить щоденно протягом тридцяти років, є завжди своєрідною мішаниною фамільярних розмов і високої політики, лікарських порад доброї жінки і містичних слів, дружньої довірливості і розпоряджень для цілої Індії, дотепного гумору, парадоксів, і все в „салаті“, дуже простою мовою, яку може зрозуміти найбільший простак, і в тоні шкільного вчителя, що говорить до своїх дітей.

Але жодне слово з цієї промови не сказане випадково, жодне слово не буде втрачене. Відразу, як тільки натовп розсіється в шатах ночі, а Магатма повернеться до своєї келії, його секретар передасть журналістам в англійській мові промову цього вечора, і ось так завтра по всій Індії всі газети говоритимуть на першій сторінці про Бога, про братерство людей, про непорочність.

І все ж він багато складніший від тих простих уявлень, які про нього складаються. Многогранний, парадоксальний... Адвокат, селянин, журналіст, актор, пророк і політик — все це разом. Його парадокси: індус до мозку своїх старих кісток, але найгірший ворог індусизму, в якому він руйнує кастовість і реакцію гордості. Глибоко релігійний, але його релігія відкидає догми і стоїть в одну всі релігії. Найпідліший з людей, але сповнений справжньою силою — силою духа, найбільш сильний через безсилля. Хто він — святой, що заблудився в політиці, чи політик, піднесений до святості? Самі індуси про це палко дискутують, бо коли він володар серед простих натовпів, то

Магатма Ганді.

у вузькому колі індійської політики про нього найпалкіше сперечаються. Хто, справді, міг би піти за ним? Наближаючись до крайнього пункту практичного діла, він раптом втікає до найвищих меж містики. Його останній парадокс — бути одночасно переможцем і перемоženim. Переможець у довгій боротьбі проти Англії — але його перемога принесла Індії разом з свободою — свободу вбивати один одного. І переможений в боротьбі проти людської жорстокості?

Ганді: пророк, хитрий геній чесноти, старий хитрун святості. Що може бути сильніше від хитрості — любити ворога, якого атакуєш, і знесилювати його, стаючи його улюбленцем. Ключ цієї постаті, можливо, у своєрідному макіявельізмі з протилежного боку, в макіявельізмі добра.

(За „La table ronde“ подав Ів. Кошмелець).

Україна в європейській рівновазі

(Закінчення з 3-ї стор.)

коли не була знищеною. Свою надзвичайну вітальність і відпорність Україна зашпилила в психіці своїх людей.

З черги проф. Монтеро змалював постать і трагедію М. Гоголя, окресливши його як українця, що „віддався фальшивій і розпучливій гіпотезі — Москві і став дезертиром свого власного призначення“.

„Гоголь не був одиноким випадком цієї трагічної галюцинації. Інші українці дали імена російським літературним творам, мистецтву й науці. Але одночасно 19-століття це століття відродження української літератури, це ціла низка блискучих письменників і поетів з геніальним Шевченком на чолі, які відроджують великі літературні традиції київсько-княжої доби.“

Друга світова війна і розвіяні надії українців у спільному зусиллі народів здобути й для себе свободу відкриває чергову світлу сторінку в історії боротьби за українську державність. Нею являється УПА. Ця запекла й драматична боротьба уявляється нам, як найбільш обіцяюча дійсність сьогодення України.

На цьому місці доповідат розправляється з американським журналістом Джоном Стайнбеком, відомим із своїх репортажів на сторінках „New-York Herald Tribune“, де сьогоднішня Україна — це щаслива, вдоволена, з високим життєвим рівнем країна, з природною тягою до Москви...

Для нас надзвичайно важливо пригадати в обличчі фальшивого ставовища Стайнбека, що сьогоднішня Україна бореться не тільки за свою свободу й існування, але також за свободу й існування Європи.

Гострі напади Мануїльського в ОН проти Еспанії зовсім нічого спільного не мають з думкою українського народу. Мануїльський не лише ворог Еспанії, він також ворог українського народу.

Європейська рівновага вимагає реставрації національних держав і економічної стабільності. Обидві ці вимоги тягнуть за собою konieczність повалення Советського Союзу.

Післявоєнний час поставив світ перед двома можливостями: або

пораз більше напруження, якщо СССР вдержиться, і в наслідку неминуча катастрофа, або рівновага сил, якщо СССР буде розчленований.

Європа не може існувати, якщо не базуватиметься на шістьох реальностях: на шістьох основних народах: на Заході — Франція, Еспанія, Італія, в центрі — Німеччина, на Сході — Україна й Польща.

Існування цих народів у своїй географічній повноті, у своїй етнічній єдності, у своїх природних історичних кордонах є запорукою існування інших малих народів та існування однієї Європи, згармонізованої у своїй чудовій різноманітності.

Серед цих держав Україна, висунена найдалше на Схід із своїми 40 мільйонами населення і з величезними природними багатствами та розвинутим промислом, була б природним центром економічного та культурного життя на Балканах, Чорному морі та Кавказі. Для кожного, хто тверезо розглядає ці проблеми, Україна є незамінним фактором майбутньої Європи.

В останній частині свого реферату проф. Монтеро вказав на центральну роль України в цій боротьбі: „Великі потуги збагнули вже сьогодні більшовицькі заміри, але це правда, що тільки поневолені народи несуть весь тягар боротьби проти цих замірів, хоч такий чи інший вислід цієї боротьби однаково зтяжить на долі Лондону, як і Києва чи Варшави.“

Народи Східної Європи дають велику лекцію Заходові, і якщо Захід її не зрозуміє — червона трійка докотиться до своєї кінцевої мети. На жаль, Захід не дає ефективних познач на те, щоб вдержати гуркітливий чвал цієї трійки.

„Від імени еспанських високошкільників вітаю емігрантів європейського Сходу. Своєю присутністю серед нас вони приносять нам честь, бо їхні країни борються за свою й нашу свободу. В авангарді цієї боротьби стоїть великий український народ в одчайдушному бою за своє існування і за існування країни Європи!“ — закінчив свій реферат проф. Монтеро.

Вони не вміли іншими бути

Докія Гуменна — „Діти чумацького шляху“

Події твору починаються одного „соняшного неділішнього ранку“... „ще в XIX ст.“, а кінчаються після „однієї революції“ в Росії — після революції 1905 р. Отже книжка засягає чималий період часу і охоплює життя не одного покоління в їх співіснуванні й економічно-біологічному наступстві. За терен цих життєвих подій править один закуток України — Дрижипільщина, „красна своїми лісками-перелісками, своїми полями та овинами-красивими, хуторами, розкиданими по неглибоких балочках“. Це закуток, де збереглися „Траїнові вали“, де люди — нащадки давніх торків та берендів, кароок, чорноволосі, вилицюваті, сміяливі, з прізвиськами: Горгулі, Джорголі, Сарголі, Барабаші... Але тепер це українські люди, носії українських традицій, співаки українських пісень.

В основному твір охоплює історію двох селянських родів — Осташенків та Сарголів, відмінних своїми моральними рисами. Напр., у Сарголів не було тонкої краси, залуми й дошпиглих, що успадкувала вона від їхніх предків, непоказних, зичених на людях Осташенків. Завжди делікатні й внутрішньо інтелігентні, вони зроблені з товстого матеріалу. Сарголі — багаті, Осташенки за багатством не ганяються. Крім цих селянських родів у творі фігурують ще „сумежні“ з ними (селянами) поміщики Олевські, попоміч Володимир та Хрисанф Демницькі, інтелігенти-народники, а також містечковий тип (бо твір зачіпає частково й містечковий побут) — Аба Цудекіс, Автоном Кіндратович Нечіпай. Всі ці роди й родини пообстралі цілими гронами людських постатей — дітей, підлітків, молоді, літніх людей,

старих. Їхні імена виринають і губляться в процесі читання, на їх місця появляються нові в аналогічних ролях репрезентантів нового покоління. Але всі вони, з одного боку, типові для свого соціального середовища, а з другого — кожне має своє індивідуальне обличчя, індивідуальні особливості.

У цьому багатстві людського матеріалу основна цінність книжки. Хтось, може, скаже, що ці образи в нашому письменстві не нові, що їх уже показували Нечуй-Левицький, Карпенко-Карий, Кошубинський („Гата могона“) Улас Самчук („Воління“), Фотій Мелешко („Три покоління“). Але нам здається, що Гуменна таки по-своєму ці постаті показала. Ніхто бо із згаданих письменників не поставився так щиро до цих людей, не огорнув їх такою теплою й любов'ю, як вона. А вже зовсім далеко Гуменна — імпресіоністка манерою, — від Нечуя-Левицького, з його здебільшого фальшивим відчуттям селянської душі, фальшивим мовистим! Вона вміє небагато імпресіоністичними „мааками“ дати яскравий характер, яскраву постать.

Найвиразніше окреслені образи Ярія Сарголі, його сина Меркурія, Дарочки, може, Хрисанфа Демницького. Дарочка — найулюбленіший персонаж авторки, де носійка хоч і найної, але широкі, партіярально-селянської правди. Хрисанф Демницький — збирач народних пісень, типовий інтелігент другої половини XIX в. Попри всю типовість рис, що ними характеризує письменниця своїх персонажів, вони всі якісь фрагментарні, здебільшого тільки натягнуті. Ця фрагментарність виявляється в тому, що авторка показує тільки окремі моменти з їхнього дитинства, молодості, одруження, гос-

подарського клопоту, старості. А втім, ця особливість в композиції образів пов'язана з характером загальної композиції твору. Уся річ побудована так, що в читача залишається враження швидкоплинних кадрів, що плывуть один за одним. І те, що читач запам'ятовує з того чи того кадру, й складається на образ персонажу.

Основна риса майже всіх персонажів Гуменної — незадоволення життям, розчарування, розбіг мрії. І не накладає на них тинь смутку, часто невинної туги.

Отаким легким смутком (не жорстокий песимізм!) — основний тон твору. Цього смутку не збиває й, здавалось би, бальйорний мотив останнього розділу книжки.

Письмениця подає людей, додержуючись того принципу правди, про який говорить хоч би на ст. 82 своєї книжки: „... вона вміла тільки правду... і від книжки вимагала... не терпіла жадної фальші“. Вірши письменниці, що ці люди й у житті були такі, що „вони не вміли іншими бути“. Цю глибиннонародно правду і ширість почуття збільшує й добра, широко-народна мова письменниці, пересипана барвними фразеологізмами. Чимало в цій мові локалізмів („оріх“, „гайноха“, „настарич“, „видалеш“, „тра“ й ін.), але вони потрібні для місцевого кольору.

З жанрового боку твір можна визначити як роман-хроніку, з ухилом у мемуаристику. Цим останнім пояснюється й те, що авторка дає не тільки потрібні для белегристичної повноти образи, а й багато зайвих. Інакше сказати, вона дає всіх, кого знала в житті, себто, вона зробила так, як зробив і Улас Самчук у „Юносі Василя Шеремети“.

А втім, про сюжетно-образний біг твору не можна остаточно говорити, бо це ще тільки перший том.

Вітаємо II-й З'їзд Спілки Української Молоді!

В дні 24-26 квітня в Авгсбурзі в Зомме Казерне відбудеться II-й З'їзд Спілки Української Молоді

В почутті єдності

В чужі світи роз'їхалась наша молодь—первоцвіт нашого народу. Та їх голосів і стремління до єдності і дії не заглушили ні копальні Йоркширу, ні підземелля бельгійських шахт, ні безмежні нетрі канадських лісів, ні бразильські хащі. Звідусіль ми чуємо биття молодих сердець і нестримний потяг до знання, до організації, до єдиної української родини. Звідусіль летять вістки до нас—у Німеччину.

Молода дівчина Галина Л. пише з Англії про побут і звичаї англійців, про життя й умови праці...

... Країна ця омивається морем, вмивається дощем, вкривається туманом від вересня аж до квітня. Працюю на фабриці ниток. Машина довга—10 метрів, на одній до 200 котків ниток, п'ятиденний тиждень... Цікаві риси людей: звірят люблять більше як людей, а гроші тримають в банку, до чужинців ставляться добре... Православних церков не маємо,—в Німеччині по таборах їх по 3-4, а тут хоч би хто заглянув... Ми б могли і батюшку утримати, уряд дозволяє... Маємо український клуб—невеличке приміщення, куди в неділю сходяться робітники. На стінах портрет Шевченка, Лесі Українки, є книжки. Вільного часу мало. Працюю, вишиваю, вивчаю мову, пишу листи в усі кінці, за винятком Сходу...

Інший робітник пише, що в Англії нашої партійної літератури досить, але чогось порядного, що можна б читати—мало.

Скрізь, де з'являються українці, де є наш молодяк, ідуть спроби організації драмгуртків, хорів, вечорів, гуртків вивчення чужої мови. Молодий письменник фольклорист О. Степовий, прибувши до Англії, відразу бере участь у шевченківському вечорі, молодий журналіст В. Шимко, що досі працював в Корнберзі, тепер вже прибув до Кана-

ди і, працюючи звичайним робітником, організовує драматичний гурток, ставить у клубі п'єси, читає реферати, пише про життя українців у Канаді, але й разом з товаришами не забуває про тих, що лишилися у Німеччині, про соборницьку корнберзьку сім'ю.

Юнаки з Індокитаю пишуть, що йдучи лісами, доводиться ножами прорубувати сплетіння ліян, що хвилини остерігатися отруйних гадюк, що шиплять серед трави та чагаринку, натікатися на зграї мавп та інших звірів. Вони розповідають як потрапили туди, як їх ловили советські репатріанти в Німеччині, у Франції і навіть у Марокко. Та енергія і молодість все перемогли, і, тепер врятувавшись,

По сумівських осередках

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР

У гарно прибраній просторій читальні—домівці СУМ-у табору Шляйсгайм влаштував місцевий осередок СУМ-у 14 квітня прощальний вечір для своїх двох товаришів, що від'їжджали до Англії.

Вечір відбувся в товариській дружній атмосфері, всі відчували, що вони прощаються з своїми братами, від'їжджаючи відчували, що вони покидають свою родину—сім'ю.

У доповіді про Англію директор місцевої гімназії проф. К. подав образ Англії як держави і її народу.

Заст. голови осередку студ. В. Пінковський відчитав два листи з Англії, в яких особливо підкреслено перші враження з нової чужини, а також те все, що повинні пам'ятати ступаючи вперше на англійську землю.

З прощальним словом до від'їжджачих товаришів виступив голова осередку СУМ-у ред. Вол. Дубняк,

вони знову мріють про повернення до спільної ватри.

Лісоруби з Канади розповідають про перші враження, про боротьбу з комуністичними наймитами, що пробували і їх навести на свою, вайняту Москвою, віру. А недавній курсант шоферської школи та загальноосвітніх курсів з Ульму пише про життя і працю в Бразилії в повіті Прудентополь. Звідусіль линули бадьорі молоді голоси трижильних українців, що мов завоювальники, опановують незнані простори чужих країн. І молодого пориву, почуття єдності і боротьби за свою державу не розбіють ні труднощі праці, ні далекі простори, ні сталінські репатріанти—дух української молоді переможе все на своєму шляху і вибере своє місце на рідній землі.

В. ГОЛУБ.

Шляйсгайм. Сувійці на висвяченні прапору Союзу Ветеранів.

Осередок СУМ—Новий Ульм

Ще 16.11.47-року почав працю на терені нашого табору осередок СУМ. За час існування молода організація, завдяки енергійній праці, має деякі надбання. Підготовлено: Інценізацію в роковини Базару „У листопадові дні“, Андріїв вечір: реферат, сценічна картина „Під Андрія“ та товариські гри. Реферат: Білас-Данилишин та Грицай-Майський (для табору). Новорічна Ревія (3 скечі, сумівський хор під керівництвом п. мгр. Антоновича, національні танки та живий образ. Свято Крут (жалібний похід з вінками та зложення біля пам'ятника „Борцям за Волю України“). Увечері—Святочна Академія (Реферат, Слово до молоді, Спомин з боротьби в краю та інформації). У всіх панахидах, національних святах та академіях—осередок бере активну участь. Відбулося 14 ширших сходів із 6-ма науковими рефератами, одна вечірка та новорічна забава. Після виїзду більшої частини на дальшу еміграцію осередок налічує 57 членів. Підготовляється п'єса „Ой видно село“—Гурого, яка мала б іти в часі Великодніх Свят.

С-к.

В роковини самостійності

Захолами Комітету Осередку Спілки Української Молоді табір 25 у Галлендорфі 30 березня влаштував святочну академію, присвячену 9 роковинам проголошення самостійності Карпатської України.

Реферат виголосив Голова КО СУМ-у і Культ.-осв. референт Крайового Комітету СУМ-у на бріг. зону—проф. Клименко.

Таборовий хор під керівництвом артиста М. Тагаєва виконав ряд пісень. 3 лекціями виступили члени СУМ-у і учні місцевої гімназії.

Студентський Ідеологічний Конгрес

15, 16 та 17 травня 1948 р. на Фраймані відбудеться студентський ідеологічний Конгрес. Його мета—згуртувати студентські лави на еміграції, проаналізувати ідейне обличчя студентства, підсумувати його здобутки і недоліки.

З'їзд заслухав низку доповідей, що зачіпають ряд проблем, цікавих для нашої високошкільної молоді.

ТАК ВОНИ РОСЛИ

Два уривки з недрукованих спогадів Анатолія Романа змальовують той епізод його життя, коли автором ще не було і двадцяти років. В попередніх розділах змальовано дитинство, руїну родинного клану, втрату батьків. З 17 років автор уже потрапляє до в'язниці, а далі на заслання. Попри найтяжчі умови і безвихідні становища—молода людина напружено змагається за своє життя, тікає з заслання і ось уже тут на еміграції розповідає нам як жила, як мучилась і як росла молода підсоветська людина.

РЕДАКЦІЯ

В тайзі за Уралом

Четвертого дня десь під вечір на 70-му кілометрі від ст. Надеждинська вздовж всієї колони пролунали по тайзі викрики конвою: „внимание“, „внимание“. Глянувши в той бік, звідкіль доносилися вигуки, ми побачили, як перед нами на високому пні стояв відкашлюючись службовець ГПУ. Дочекавшись тиші, він закричав до нас:

—Ваша Україна вот здесь—і показав рукою на дрімучу тайгу, що лиховісно шуміла над нашими головами.—Кто будет убогать отсюда, будет расстрелян. І на цьому закінчив свою промову.

Почали люди будувати примітивні шатра. Навколо шатер вогнища, горіли дні і ніч.

Життя не налагоджувалось, а з дня на день ще погіршувалось, шораз суворіше наставляли холода. Люди простуджувались. Незабаром прийшов грудень, який спричинив серед нас страшні спустошення: щодня замерзали десятки не тільки дітей, старих і хорих, але й здорових дорослих людей. Цілими

добами було чути несамовиті крики пообморожуваних дітей. Люди божеволіли. Матері убивали або вшарили своїх дітей і тут же поповнювали самогубства й над собою. Кожного ранку можна було бачити трупи дітей і дорослих, особливо жінок, що висіли на деревах, покриті срібленим інеем.

Тільки в січні 1932 року з тяжким зусиллям ми змогли закінчити сьак-так будівництва бараків для житла. Тепер рятувалися люди від холоду, але не врятувалися від пошесних і інших хвороб, як тиф, цинга... Голодні люди легко піддавалися хворобам і масово гинули.

У квітні, тобто по 6-х місяцях перебування в тайзі, з нашого транспорту в 4800 людей, залишилось в живих 2.300 осіб. Решта загинула від холоду, хвороб та самогубств. Дехто ризикував врятувати собі життя втечею. Але майже всі ці відважніші були зловлені й постріляні або заслані до найгірших концентраційних таборів, інші втікачі загинули з холоду в тайзі.

Взагалі втеча було майже не-

можлива: сибіряки зі зброєю бродили до тайзі й полювали за тими, хто втікав із заслання. Держава добре платила своїм посіпакам: за кожного спійманого, живою чи забитого втікача „мисливці“ доставили пуд білої муки, один літер горілки та сто карбованців грошей. Отак закріпачені, будували залізницю від свого „посолька“ в напрямку до станції Надеждинськ.

7-го листопада 1932 р. над докінченою залізничною станцією нашого „посолька“, який названо було іменем Сталіна, хизувався напис в російській мові: „Да здравствует великий вождь учитель—товарищ Сталин.“ А над цим написом, вгорі над станцією, в холодному повітрі викручувався галюкою червоний прапор, що холодив нам серця.

Втеча із заслання

1-го травня 1933 р. Вільний від праці день. Я з Миколою вийшов з „посолька“ в проруб до тайги. Розмовляючи, пригадували собі цей першотравневий день в Україні.

—А сьогодні ось тут, занурені в безодню тайги, голодні, напівголі. Довго тут не витримасмо, напевно загинемо, як вже тисячі загинули...

Ми не хотіли вмирати. Нам хотілось жити, жити на волі! Ми знову як і колись, заговорили про те, як би нам втекти звідсіль. Стали пошенки обмірковувати, як дістати зброю, бо подорожувати по тайзі без зброї—певна загибель.

Обговоривши замір, вертались до виселку. Повертало вже з обідньої

пори, коли ми проходили коло станції. І ось побачили начальника станції, який готувався зі своєю родиною десь від'їздити. Чагарниками ми наблизились до його будинку й слідували, чи він свою зброю забере з собою. Побачили, що взяв з собою гвинтівку та пістоль, значить мисливська рушниця його залишилась вдома. Начальник від'їхав в напрямку станції Надеждинськ. Дома залишилась лише його старенька мати.

Не встигли ми ще добре розглянутися, як з хати вийшла старенька з відрами та рушником в руках й попрямувала до хліва. Ми зрозуміли, що вона пішла доїти корів. Миттю кинулись ми до хати, вхопили рушницю та патрони й заховаємо все це в лісі. Потім скоренько повернулись до виселку, щоб взяти в дорогу все, що тільки було можливо. Не забули ми також „позичити“ в наших сімейних сусідів сквороду, запевнявши їх, що через кілька хвилин ми її повернемо. І зараз же залишили свій „посольок“, намагались як можна скоріше відбігти щонайдалі в глибину тайги.

Третього дня, коли нам здавалось, що ми вже досить далеко відійшли, рішили довільніше відпочити. Обрали більш-менш самотнє дерево і розташувались до відпочинку та щоб приготувати собі в дальшу дорогу харчі. Я з рушницею пішов в тайгу полювати. Микола розклав огонь та для відпочинку

на гілках того самотнього дерева заплітав гамак.

Десь за годину я приніс дику кізку. Микола, побачивши ту здобич, дуже зрадів і зразу ж став поратися коло неї. Незабаром на сквороді шкварчало м'ясо.

Відпочивши, другого дня ми знову були в дорозі. Без компаса, орієнтуючись природою тайги, ми обходили північно-східним напрямком поселення тих сибірських „мисливців“, що полювали на втікачів.

Далека й тяжка дорога лежала перед нами. Ми були свідомі того, що всякі лиха природи та грізні небезпеки чекали нас в непрохідній тайзі. Нераз звирячими стежками проходили ми прямо на спокійно сплячого ведмеда, часто перед небезпекою від диких свиней вилазили ми на дерева, де, притаївшись, тихо чекали, доки вони зникнуть. Але найгірша біда прийшла на нас нещасних, коли мій вірний друг Микола тяжко захворів на дизентерію. Вже через декілька днів Микола дуже ослаб і ледве йшов. Ця обставина дуже тяжко непокоїла й турбувала нас обох.

На п'ятнадцятий день нашого подорожування помер мій вірний товариш Микола. Остався я сам серед безмежних просторів тайги. В тяжкому горі похоронив я свого товариша, положивши його тіло між зваленими деревами. Зв'язав і поставив над ним хрест. Я плакав, прощаючись з мертвим другом, і того ж дня вже один потону в безодню тайги. Анатолій. РОМЕН.

СПОРТ

З мюнхенської демонстрації пам'яті загиблих від голоду на Україні 1933 р.

„Пролом“ знову переміг

УСТ „Пролом“ Ашаффенбург 10.4. розіграв товариський матч з футболу проти німецької дружини А-класи „Нідерберг“. Не зважаючи на некомплектний склад, брэк чоловічих гравців, українці зуміли перемогти, вигравши гру з наслідком 3:2 (0:0). Ворота злобули Хрущ 3. — 2, Тимченко — 1. Одні ворота „Пролом“ програв з карного удару за „непотрібну“ руку свого кращого оборонця. Глядачів понад 400. Судлював м.р. Григорович.

Одноточасні змагання „Запоріжжя“ проти „Турн-Ферайн“—Ашаффенбург були перервані при стані 0:0 через те, що розбили м'яч, а другого не було. Така організація змагань, зрозуміло, компромітує нас перед чужинцями. М. Г.Й.

Шахісти Нового Ульму

Новоульмська організація належить до найстаріших організацій в таборі. Вона має власне приміщення, відповідний виряд і складається

з 73 шахістів старших і 21 початківця. Завдяки матеріальному забезпеченню, що їй дають підпорядковані готель і більярд, організація влаштовує платні імпрези, як симультантки, виїзди тощо. Кращих учасників внутрішніх турнірів нагороджують грамотами і преміями. Для більшої вправності, провадиться теоретична підготовка відкриті і кінцівки. На демонстраційній шахівниці аналізується цікаві партії. Шахісти поділені на 3 групи. Останню розділено на 2 підгрупи: „а“ і „б“.

Передплачуються фахові німецькі журнали та три українські газети і один журнал. Щодня від 18-ої години ведеться боротьба на шахових столах. Організація шахістів є членом РФК і німецького „Швебіше Шахфайрну“ в Аугсбурзі. Незабаром почнуться дружинові та індивідуальні турніри, в яких наші шахісти братимуть участь.

Працю, пророблену за час існування організації шахістів при УСТ „Беркут“, висвітлює нижче подана таблиця.

Число за пор.	Назва імпрез	Брало участь	Кількість партій	Кількість імпрез	Кількість дружин	Точок	
						добуто	страчено
1	Внутрішні турніри	136	2875	3	—	1437 ^{1/2}	1437 ^{1/2}
2	Обласні турніри	12	24	2	6	15	9
3	Зональні турніри	14	66	2	13	21	45
4	Турніри з укр. дружинами	45	45	4	4	21	24
5	Турніри з чужинцями	141	141	9	5	73 ^{1/2}	67 ^{1/2}
6	Інд. обласні турніри	2	12	1	5	3 ^{1/2}	8 ^{1/2}
7	Симультантки	133	133	6	—	43	90
8	Сліпі симультантки	14	14	2	—	5	9
9	Участь в збірних чужих дружинах	8	8	1	2	5 ^{1/2}	2 ^{1/2}

Шахіст.

Оповідання про дітей

(В. Чапленко. „Увесьденечки“, Аугсбург, 1948, стор. 14)

Хоч на титульній сторінці й зазначено, що це оповідання про дітей, проте вважаємо, що твір все ж таки розрахований на дітей шкільного віку, що вже самі дадуть раду з книжкою. Шкода тільки, що видання і оформлення і сама назва не приваблюють дитячого ока, хоч твір читається не без цікавості. Книжечка фактично складається з трьох оповідань. Перше з них, розбите на окремі підзаголовки, займає майже всю книжку. Кожен такий розділ дає якийсь окремий випадок, пригоду, спостереження чи фантастичне уявлення хлопчика Демиди, змальованого в оточенні сільської природи. Він то сам бавиться, то бігає з песиком Поколом, то з сусідськими хлопчиками ганяє по садку, де серед квіток і ягід зазнає різних поразок чи здобуває перемоги в невібагливих ситуаціях.

Автор пробує розкрити психологію сільської дитини у повсякденному житті. Пригоди Демиди іноді зростають в пам'яті читача знаних героїв з творів Васильченка, як „Роман“, „Басурмен“, „Свекор“ тощо. Правда, Васильченко своїх героїв змальовує повніше і барвистіше у складніших обставинах і з глибшим сюжетом.

Наприкінці можна звернути увагу на невдалу назву книжки, а також вважаємо, що недобре в оповіданні подавати в лайці сусідів такі вирази: як: „Старий собака“, що стосується до дідуся, а також не педагогічно й те, що трохи не кожен розділ оповідання закінчується тим, що „Демид плаче, батько ласе, а мати б'є...“ Адже матері мають і інші засоби виховання, не тільки биття, але їх не показано?

Дм. ЧУВ.

Оголошення

В-во „Рідна Школа“ має на складі:

Читанка для 1 класу (буквар)	— Е. Пеленський	5.—	НМ
Історія української літератури	— В. Радзкевич, част. I	6'80	„
	част. II	8.—	„
Латинська граматики	— П. Гомонко, част. I	15.—	„
	част. II	15.—	„
Географія України	— М. Дольницький	8.—	„
Історія середньовіччя	— М. Терлецький	10.—	„
Всесвітня історія	— М. Терлецький	11.—	„
Збірник алгебраїчних задач	— Н. Шапошніков і Вальцов	15.—	„
Ботаніка	— А. Динь	15.—	„
Географія частини світу	— А. Іванов	21.—	„
Геометрія (планіметрія)	— А. Кисельов, част. I	21.—	„
(стереометрія)	част. II	20.—	„
Зоологія	— М. Пузмер	22.—	„
Неорганічна хемія	— А. Динь	25.—	„
Фізика	— М. Соколов, част. III	30.—	„

Маємо також хемікалії відповідно до гімназійного курсу неорганічної хемії
Verlag „RIDNA SCHKOLA“, Hannover, Möckernstrasse 29

ОГЛОШЕННЯ

Купуйте і передплачуйте тижневий універсальний журнал

ПУ-ГУ

Від початку другого року видання в журналі друкується сенсаційний роман С. ЛЮБОМИРСЬКОГО „Між славою і смертю“.

Журнал можна набувати у всіх кооперативах, книгарнях (в німецьких також) і кіосках.

Передплату приймає видавництво „ПУ-ГУ“:

Verlag der Wochenzeitschrift „Pu-Gu“, Augsburg, Bismarckstr. 13/II
494-1

АДМІНІСТРАЦІЯ

На 1 м. — 12 НМ.

На 3 м. — 36 НМ.

Ціна окрем. ч. 3 НМ.

До інших країн:

На 1 м. — 20 НМ.

На 3 м. — 60 НМ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомяємо, що 24—26 квітня 1948 року відбудеться в м. Аугсбурзі 2-й Головний З'їзд (Конгрес) Спілки Української Молоді. Всі Крайові Комітети та місцеві Осередки зобов'язані вислати делегатів згідно статуту. Делегати повинні зголошуватися в Аугсбурзі, Соммеказерне. Спілка Української Молоді, Блок 5. Докладні інформації розіслані Осередекам поштою.

Центральний Комітет

Спілки Української Молоді
Мюнхен, Дахауерштрассе 9/2
515-1

ОГЛОШЕННЯ

Український Допомоговий Комітет в Аргентині просить нас оголосити, що він не поладжує ніяких прохань на виїзд до Аргентини від приватних осіб, фірм і різних груп та не відповідає на приватні листи. Полагоджуватимуться тільки списки, що перейдуть через Центральну Переселенчу Управу.

У всіх справах щодо еміграції до Аргентини слід звертатися до обласних, повітових або таборових Переселенчих Управ, де можна одержати вичерпні інформації.

Центральна
Переселенська Управа.
509-1

Увага! Є в продажі нова книжка!

ОЛЕКСА РАНЬ:

„КРИЛАТА ЖІНКА“
(оповідання)

Замовлення надсилати:

LIDA MANYLO
Augsburg, Somme-Kaserne 187
486-3

Найкращим Великоднім подарунком буде книжка, — повість:

Всеволод Хвиля:

„В полоні життя і серця“

Ціна книжки 8.— НМ.

При замовленні більше 10 прим., знижка 20 %

Замовлення слати:

Johann Muth, Regensburg,
Augsburgerstraße 11a. 487-2

Вийшов з друку

„Бюлетень Богословсько-
Педагогічної Академії УАПЦ“

ч. 4, стр. 1—180. Ціна 20 НМ.

Набути можна післяплатою
München 23, Wilhelmstr. 6-III
Theologische Akademie 46-1

РОЗШУКИ

До тих, хто подає оголошення
про розшук

1. Подавати чітко адресу пошукувача — краще друкованим шрифтом

2. Тих, хто відкликається на розшуки, обов'язково просимо подавати число газети і номер, під яким надруковано оголошення. Без цього Редакція абсолютно не зможе відповісти в справі розшуків.
— Друзі, що розійшлися на Закарпатті, відгукніться на адресу „Українські Вісті“. Вас шукає хворий з Свистильник. —2

Мирослава Великопольського, Кека Богдана шукає Наталія Кушнір — Регенсбург, Гангофердзідлонг 19/76. 453-3

Сина, Німченка Івана, нар. 1924 р., шукає батько—Німченко, Ельванген, Український табір (Ягст) 709. 454-2

— Синів та знайомих розшукує Крисько Петро Т. Писати: Bauguth, Ukr. DP-Lager 14/115. 481-3

— Рідних та знайомих розшукує Фат Ілько. Писати на „Українські Вісті“. 482-1

— Рідних та знайомих із Харкова розшукує Олександр Мюлінг. Писати на „Українські Вісті“. 492-2

— Гібу Костю шукає батько. Хто знає про його долю, прошу звернутися на адресу: Гіба Петро, Augsburg, Ulmenhofstr. 30. 495-1

— Синів Петра і Миколая з села Липовень, пов. Сяник, — шукає мати Бережна Анна. Голоситися до ред. „УВ“. 483-2

— Хто знає про долю Гавриля Трохима (останньо перебував в полоні в Берліні), Дубовія Сергія і Дубовія Івана (що з 1918 року перебували у Франції), Галета Степана, Баєва Василя Миколайовича, агронома Козюка Віктора Михайловича, Жука Омеляка Борисовича, — прошу сповістити на адресу: Hawrylak Wassyli, Ansbach, Karolinenstr. 2. 484-8

— Володимира Прокоповича С., що пошукував Петруся та інших та Шевченка Макара Мих., що пошукував Табашко, просимо подати свої адреси. Є листи. Редакція. 482-1

— Рідних і односельчан з районів Новоміргородського, Хмельського та Маловисківського, відгукніться! — Денис Несторович, Ганновер, Мекерштр. 21. 504-1

— Братів і родичів розшукує Субора Софія Максимівна. Писати на „Українські Вісті“. 505-2

— Рідних і знайомих розшукує Марія Дашко. Писати: Herrn Konstantin Brühl (für Fr. Maria), Hannover, Ferdinand-Wallbrech-Str. 84. 503-1

— Михайла Гашенка, нар. 1926 р., в селі К., Харківської області. Писати на „Українські Вісті“ (для Віри Афанасієвої). 506-2

— Рідних і знайомих з села Висоцька Вижного, повіт Турка над Стриєм, шукає Гембик Йосип. Rue de la Baume 95, Seraing s/m près Liège, Belgique. 522-2

— Родичів: Касяненко Данила, Микола, Катерину, Володимира, Павла і Михайла; Матіаша Василя і Григорія, а також знайомих з сіл: Баксан, Селешина і Нова Водолага, Плітка Д. розшукує Віра. Писати на редакцію „Українські Вісті“. 521-1

— Батька Василя та братів Андрія, Петра, Олександра Остапенків та родичів з міста Сосниці, Мена Чернігівської області та знайомих з Крику (м. Євпаторія) розшукує Поліна Покровська, уроджена Остапенко. Хто знає про їх долю писати: P. Pokrowska, (24b) Rendsburg, Bastion 6. 523-1

— Брата Добровольського Бориса Олександровича шукає Зінаїда Вебер. Gaisbach, Post Röhrnbach, Kr. Passau, Niederbayern. 526-1

— Батька Круковського Павла розшукує Ішук Софія. Відгукніться на адресу: Heidenau bei Tostedt, Kreis Harburg, DP-Camp 253. 527-2

— Брата Федорівського Івана, який в 1947 році виїхав на працю до Бельгії з табору Людвігсбург біля Штутгарту, розшукує брат Федорівський Михайло. (20b) Hallendorf, Lager 25, Braunschweig. 528-5

— Інженера Петрова Олексія Івановича з Подебрад розшукують Лагунові С. І. та Н. М. з Познані. Писати: Ludwig-Donau, Herzog-Georg-Str. 81. 513-1

— Брата Олександра Рижика з Харківщини шукає сестра Рижико Люся. Писати: Meschyriska Elisabeth, München-Freimann, Fynkkaserne, Bl. 13a, Zimmer 102. 514-1

— Односельчан з Полтавщини, села Попівка, пошукує Микола Куп. Burgdorf (Hann.), DP-Camp „Ohio I“. 507-1

— Розшукую рідних і знайомих з Харківщини, — Гейко Микола. München-Freimann, Fynkkaserne, Bl. 17, Zimmer 103. 506-1

— Брата Олексенка Степана та односельчан з Харківщини, село Федорівка, шукає Олексенко Ганна. Писати: M. Kуп, Burgdorf (Hann.), DP-Camp „Ohio“. 508-1

— Брата Стеця Василя, з села Задільського, пов. Турка, шукає Стець Роман. DP-Camp Nowa Howella, Neumarkt (Opf.). 510-1

Видавничка Спілка
„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯГоловний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.
Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невмішених дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:Redaktion „Ukrainski Wisti“
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Близько „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command
Civil Affairs Division APO 757 — AGJ
383.7 — GEC-AGO — 11. März 1948Druck: Ukrainische Zeitung
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.